

iechapbezar, de quo dixi alias, proloco inter alios, Esaiam
 2. cap. 18. 16. *in loco illo qui credidit, non festinet, quamvis ibi sit aliud
 verbum 21. 1. iacobis, curret, & Græcum xaxaxa xaxaxi,
 confundatur. Admonui præterea non semel de catachresi
 vocis pro sono, sive ut nomen speciei usurpetur pro no-
 mine generis. Sic in psalmo præsertim 28. hæc vox re-
 bus inanimatis tribuitur, & in alio b. vox tonitruum in rotas,
 & in Apocalypsi 8. loquuta dicuntur tonitrua septem vo-
 ces suas, mysticè totidem inferni pœnas adversus totis-
 dem capitalia peccata. Eodem fere modo Poeta d. facit
 montes que seros, sicut que loquentes. Cajetanus ait non va-
 care mysterio modum tonitruum, significare enim effectum
 scissionis terræ, quibusdam terræ partibus elevatis, tam-
 quam tonitruum scissione exillitibus in excelsum, ita quod
 effectio partium terræ in hoc, quod sunt eminentiores, sa-
 cta primum imperio divino significatur. Recte Rupertus
 2. in Gen. 2. annotat hisce præcedentibus verbis fortitudinem verbi,
 & maiestatem imperii, quantum po. ut homo non renien-
 ter cum figura, que metaphorâ dicitur, expressam fuisse.
 Job f. certe dicit, in Desportitudine repavit maria congreg-
 atas, quæ vis non me lateat alter alios exponere. Il-
 lud, quod addit Rupertus non admodum, dum rem Prophe-
 ta vult amplificare, vel exornare nititur, sapientem quisi-
 tam, sed pro rei quantitate infansulam, sollicito quoque
 usum esse, pro tempore præterito futurum ponendo, & fu-
 gientem & formidabilem, pro eo, ut dicitur, fugerunt & formi-
 dabunt. De hoc jam dixi præcedenti v. 6. non sollicitum
 esse, sed idiotissimum Hebræum, pauloque ante de sensu
 mystico, quantum sufficit, & psalm. 17. quantum prope
 con- truit terreatur mortales. Legendus in Misanthropo Lu-
 cianus, quamvis iocans, ridensque de Jove scribat fulgura-
 torem, nubecog tonante, grandisripo. Unde etiam Ovi-
 dius g. missis aliis, quod rem præsentem facit,
 illic & nebulæ, illic consistere nubes
 Jussit, & humanas motiva tonitrua mentes.*

ascendunt montes, & descendunt campi in locum, quem
 fundasti eis. Chaldate, ascendunt de abyssis ad montes, &
 descendunt in valles ad locum istum, quem fundasti eis.
 Alii suppletes, (tunc) interpretantur in præterito: tunc
 ascendunt montes, descendunt valles ad locum istum,
 quem fundasti eis. Quidam verunt in futuro sicum mem-
 bra præcedenti, ascendunt & descendunt, cum Hebræa sint
 ejusdem futuri temporis 17. hababala, & 17. jeredu. Quid
 quid sit de temporibus, constat de sensu, qui potissimum
 est, aquas, quæ operiebant terram universam, Deo incre-
 pante, qualique detonante, id est, efficitur iubente dis-
 fugisse, ac veluti tremefactas alio evasisse; nec temere ta-
 men ac tumultuata, sed ita ut apparere incipientibus
 montibus in loco sublimi, quasi ascendissent, & campis, li-
 ve vallibus in loco planiore, ac humiliori, perinde ac si de-
 scendissent tam montes, tum campi, vellet constitierint
 ita in eo situ, locoque quem dedit ipsis Deus, & præpara-
 vit, ac ratum, firmumque esse voluit, aquæ vero etiam
 intra spatium Oceani, ea vernas terræ, & similia loca ab eo-
 dem Deo pariter constituta. Hoc pacto locus à Deo funda-
 tus intelligitur etiam aquas, quæ venientes à voce toni-
 trui divini, sese in suum recipient locum ab eodem Deo
 præfixum. Placet Genebrardo alius sensus, quem Bellar-
 minus etiam ponit, ut metaphorice montes & campi a-
 quarum fumantur & intelligantur ab increpatione, voce
 tonitruum timentes montes ascendere, id est, fluctus at-
 tolli, campi descendere, hoc est, demitti, donec ad sibi pa-
 ratum locum perveniant. Favet quod nuper citavi.

— quanti g. montes voluerunt aquarum?
 & quod simili translatione M. Tollus b. dixit: Babylo-
 nios in campum patientium quæ vernas habitare, & quod
 aliqui non de navigantibus, quæ melior tamen est expo-
 sitio, sed de fluctibus intelligunt illud, ascendunt usque
 ad celos, & descendunt usque ad abyssos. Tertium referet
 idem Genebrardus d. similem secundo; estque Helychii,
 Euthymii (hic tamen primum quoque sequitur primo
 loco) Nicephori, Chryostomi, est ultimos nubes in-
 terpretetur per montes, quæ per resolutionem descendunt;
 & favent sine dubio Latini his dicendi modis; ut
 montes accipiantur pro aquis; & sententia tota sit de
 aquis, & mari, quæ scilicet unde eleventur etiam nunc
 inlita montium, & iterum descendant profundissime
 tamquam valles ad locum Oceani assignatum à Deo:
 Nec abhorret Bassilius, ac Theodoretus, dum ascende-
 re montes idem dicunt esse atque in montes; quemad-
 modum priores auctores idem, quod scilicet montes idque
 innuit recitata Paraphrasis & Glossa interlinearis; sed

A Hugo exponentes de montibus & campis apparentibus,
 quum cessavit diluvium, non probat; quia verba hic sunt
 futuri temporis, Mavult intelligere de tranquillitate,
 quæ quom post tempestatem sequitur, qui videbantur
 in tempestate montes undarum, rediguntur in planitiem
 quasi in campum. Nihil officium futuri temporis verba,
 ut pridem ante docui. Etsi vero textus Hebræi, Græci-
 que verba ferre possint hunc alium sensum, ascendunt
 montes, & descendunt campi, videlicet aquæ ad locum
 suum properantes, & inones superabant, & in valles
 descendebant, ut in locum, quem jussisset Deus, per-
 venirent; negare non potest Agellius & recentem, &
 duriorum esse interpretationem: Præterquam quod non
 ita apparet cur oportuerit, ut aquæ montes ascende-
 rent, quæ prius ipsos montes operiebant. Debeuerunt
 potius descendere de montibus, ut hi existerent. Ergo fa-
 cillor à illa expositio in principio, acentibus aquis in
 locum suum, quod fere descendendo fieri necesse fuit,
 ascendisse montes visose esse, quodiam eminentes conspe-
 cti sunt, campos descendisse, quia infra montes, cum an-
 tea omnis terra proper aquas, quibus regebatur, & aqua-
 bilis, ac veluti æquor quoddam esset. Sic autem in præ-
 senti oratione; ascendunt montes, & descendunt campi,
 id est, ascendunt, & ante illam, quæ sequitur sup-
 plementum erit, cum aquæ pergerint in locum, quem funda-
 sti eis. Vel post illa verba à voce tonitruum formidabunt,
 quod est, formidabunt, aut formidaverunt, seu cum ter-
 midine ac trepide properaverunt, parenthesi includenda
 erant, ascendunt montes, & id est, tunc aliter serant, pro-
 praverunt, inquam, in locum, & Videtur id Ovi-
 dius K. cecinisse, tamen si verum hujus operis aucto-
 rem Deum non agnoscent.

— quisquis fuit ille Dororum
 Jussit & extendit campos, sub fudere valles,
 Fronde regis sicut, lapiosos surgere montes.
 Surgere dixit, hoc est, existere, ac apparere qui prius erant
 sed latebant sub aquis. Nam factos initio montes cum ter-
 ra, docui alibi, tum ex quadam necessitate materiam, tum
 præterea ad ornatum, & utilitatem. Consistit ornatu in
 varietate: Utilitas in salubritate aeris, folii fertilitate, ma-
 turitate fructuum, ut imperius maris frangatur, & ne-
 ri ventorum vis, fontes, flumina, lacus gignantur, in-
 ter que medium mentium, ut paulo post laudemus, perire
 seant aquæ; item ut provinciæ, nationesque differant
 bellorum amperant, & vexationum occasiones. Po-
 timum ut scribit Plinius m., valent montes ad compages
 telluris visibiles densandas, & minime quietas partes
 coercendas durissimam vim materia. Consentit illi opinio
 non modo Janensis, Eugubinus, Titelmanus, Boehius,
 & alii; nec displicet Genebrardo, Bellarmino, & aliis; sed
 præterea Bassilius, Hugo Victorinus p., Ricardus q. ejus-
 dem cognominis, Rupertus r., Ambrosius f., Procopius
 r., Damascenus s., Severianus x., Augustinus y., Beda z.,
 Junilius a., Magister historiae scholasticæ, & Magister
 lentianus, & Aquinas, & Conimbricenses b. nostri
 arbitrarum initio per seclæ globosam factam terram, ter-
 ræ vero tantum die montes erectos, quando aquæ coactæ
 sunt in unum locum cavernas aperiendo, quibus illas
 includere, hique terræ molem in altum attollendo. Peri-
 magis hæc sententia potest, quam auctoris libri de prop-
 rietatibus elementorum, quem quidem Aristotelem non-
 minant, in diluvio dumtaxat montes extitisse, rapta tunc
 subduclaque nonnullis in locis ab aquis in mare præci-
 pitantibus terra. Elata est arcæ tempore diluvii, cubi o-
 qui decem supra montes altiores e, & vigesima septima die
 mensis septimi quoque super montes Armeniæ, & prima die
 mensis de octavo apparuerunt montium cacumina d. Exstant
 igitur jam prius montes. Sapientia quoque vetustatem
 suam commendat, quod ante omnes colles parturiebatur,
 & cum montes gravis mole consistissent e. Concedi potest
 secundæ ac tertiæ sententiæ auctoribus, quod etiam fa-
 cit Ascânus Martinensis f., tunc in diluvio augeri po-
 tuisse ob rapidam, properantemque aquarum concitati-
 onem, declivitatem, ac exuberantiam terræ, sed die ter-
 tiæ creationis propter similem causam quando in fortis-
 dine Dei congregabantur maria, & aquæ omnes, ut Job
 auditivus loquentem Negari etiam non debet progressus
 temporis, quod nostri docent Conimbricenses b. multos
 de novo montes genitos fuisse, contraque multos
 in planitiem coactos; & id quidem in primis aqua-
 rum vi, ac impetu. Multa hoc loco disserit Valen-
 tia cosmographicæ, & physicæ. Mysticè Augustinus
 Pro.

h. Ovidius
 De divina
 i. Val. 106.
 36.

Prosper, Cassiodorus, & alii Latini montes interpretantur
 cor eo modo, quo prius aquas flantes super montes, nimirum
 percutores, accipiunt, hic montes in malam, ibi
 in meliorem partem: istos montes increpatos, quod de a-
 quis etiam antea dicebatur, quovisve, & campos, id est,
 mensura quam formidinis, intra quam levitatem corda
 conclusa sunt: Ut etiam aliqui adhuc retineant infidelita-
 tatis suæ amaritudinem, nam non pauci evaserunt campi,
 atque inclinati, & subiecti populo Christiano, super dul-
 ces tamen aquas, id est, fideles populos, nequeant elevari:
 neque quod continetur sequentibus verbis, revertantur te-
 gere terram fluctus illi magni, & amari, ut Ecclesiæ dilu-
 vium inferant. Attingit Gregorius eundem sensum, simul
 que de montibus ut ceræ fluentibus à facie Domini b, quia
 multi, qui prius à illa rigiditate, inquit, rumuerant, magno
 sunt per penitentiam timore liquefacti: & plerique per-
 secutores Domini superbi contra eum veniunt, sed ab eo
 humiles revertuntur: quia montes ascendunt per tumorem
 potentie, sed campi descendunt, plani videlicet tacti per
 cognitionem culpe. Idem dici potest cum Ayguano, de
 superbis ad penitentiam humilitatem revocatis, atque ad
 tantum vocatis plenum assidue, dum eis Deus ipsorum
 proponit peccata, morticæ cogitationem & insufflat spi-
 ritum suum. Hoc videlicet etiam est montes, colleq; bu-
 mulari, & aspera in aquas planas fieri d. & montem magnum
 in planum e. Exemplum affert Hugo & Ayguanus in
 Paulo converso f. Ayguanus in tyranis quoque subiectis
 Ecclesiæ. Explicat idem Hugo ad hunc tropologicè montes
 esse contemplativos, ascendentes in locum, quem Domi-
 nus funda vit eis, ad attendendum illum, nempe celum:
 campus activus, qui descendunt per compassionem ad mi-
 seriam proximorum. Vel montes Prælatos pro dominum
 ascendentes, ac dominus in cleris g, & sequere extolles-
 tes rectores h: campus subditus, qui descendunt per eorum
 depressionem: & montes quidem quærens ferre, procol-
 que pacere, sed campos ferre fruges, & pacere homi-
 nes. Grævus i contemplativos similes montibus a, qui
 illa que sustulit alius dulcedinem k, suscipiunt; pacem popu-
 lo atque justitiam l: quia terram solo veluti pede tan-
 gunt, propriam solum sustentationem alimentis, contenti,
 & quibus tegatur m: quia munire Ecclesiam, & velut
 ex specula prospiciunt. Activos comparat cum campis,
 quia liberius discurrunt, atque agunt circa regens mini-
 sterium n: quia paucis præbent egentibus: quia periculoso-
 rum eorum status, capique facilius possunt, & à bestis
 depasci. Mita melior vita similis promissa terræ, mon-
 tes simul, & campellor o. Et qui utramque adhibent
 ac vivunt, vive mente excedat. Deo excedunt, sive sobrii
 sunt, & de excessu illo quæ remittant, hominibus sobrii
 sunt p, & in eorum utilitatem. Locum Christus ipse his
 fonda vit, quia exemplo prævit humilitatis q, & adhi-
 cavit ascensionem in celo. Terminus denique posuit con-
 templativis, ne majora ac altiora se querant r: & activis,
 ne descendant in ægyptum s, id est, ne confiderent malos
 sibi in exemplum. Adde cum Hugone, ut rationabile sit
 obsequium terræ t. Is quem vocat Hieronymus aquas
 flantes super montes, accipit pro populis insipientibus
 commorantibus super excelsum superbiis ab increpatione
 Dei fugisse, quia ipsi presentiam indicata est: a voce toni-
 trui formidasse, quando significatum nisi penitentiam
 argente, perituros: montes ascendisse, dum sancti in spi-
 ritualiter profecerunt intelligentiam: descendisse campos,
 cum populi eorum doctis subditi sunt, ut virtutum floribus
 replerentur: in locum, quem fundavit eis Deus, id est,
 in conventum Ecclesiasticum: terminum non transgre-
 dendum, esset Catholica fides utiq; ad terminum presen-
 tis vite custodiendum: non converti operire terram, quia
 flagitia non reperunt, in quibus prius vixerant. Postre-
 mo accomodari etiam hæc sententia potest ad hominū
 varios gradus, ex quibus aliqui sublimitatem obtinent in
 vario rerum genere, quidam mediocritatem, prore
 Dominus in eis præparavit. Nam omnes homines, ait
 Sapiens u, de solo, & ex terra, et creatus est Adam: in
 multitudine discipline Dominus separavit eos, & im-
 mutavit vias eorum. Ex ipsi benedixit, & exaltavit, &
 ex ipsi sanctificavit, & ad se applicavit: & ex ipsi ma-
 ledixit, & humiliavit, & convertit illos à preparatione
 ipsorum. Quos latam signi in manu ipsius, & placare
 illud, & disponere. Omnes viæ ejus secundum disposi-
 tionem ejus: sic homo in manibus ejus, quæ fecit, & reddidit
 illi secundum iustitiam suam. Hæc omnia ille auctor.

Terminum posuisti, quem non transgredietur, neque

Aconventur operire terram. Hieronymus, terminum
 posuisti, quem non transibunt. Paraphrasis, & xiv. Item
 alii expriment terminum positum aquis, sive fluctibus
 maris. Et Campenis, quod aquæ non revertentur infra
 iussu Dei, ut operiant terram. Videlicet, quoniam iussu
 Dei rusus operuerunt illam totam in diluvio. Con-
 vertendi autem verbum, pro revertendi verbo ponit, hæp-
 annotavimus. Terminus istum diximus antea esse are-
 nam; cui littora jungi possunt, atque etiam montes, ut
 Valentia longa oratione demonstrat, & Eugubinus per-
 stringit, ad monens non in universam, sed alicubi dum-
 taxat verum esse, quod Poeta cecinit y.

Vidi ego quod fuerat quondam solidissima tellus.
 Esse retum: vidi factas ex æquore terras.
 Et procul à pelago concha jacuere mariæ:
 Et vetus inuenta est in montibus anchora summi,

Per semetipsum juravit Dominus, quod non adjiceret ultra
 aquas diluvii super terras, & non perderet aquas diluvii
 Bonnem carnem z. Tunc vero etiã mare transgredium non
 esse terminum suum, non credo Ruperto a: quamvis car-
 tar ad a celi aperte dicantur b. Potissima diluvii, & effi-
 caciore causa fuit aqua coelestis, sive pluvialis, nec defuit
 tamen alia illa. Constantiam hujusce termini, præcepti-
 que divini Jeremias adhuc expressit. Deum faciens lo-
 quentem, & conjungentem cum Sole in lumine diei, &
 ordine Luna, ac stellarum in lumine noctis, turbationem
 maris, & sonum fluctuum ejus, ita ut non descenderet
 leges illæ sive statuta coram ipso, id est, ut quod antea
 ad mare fluctuque, non posset mare ultra procedere,
 quam Dei iussione præceptum sit: etiam sonantis maris
 fluctus volvantur ad littora, fragorque gurgitum, &
 undarum intrumescendum terribilibus audatur, quemadmo-
 dum explicat ibidem Hieronymus. Præter ea, quæ dixi
 de sensu mystico, Chryostomus interpretatur, quod
 Propheta non omnes fides revelationes annuntiat: ve-
 rum eas dumtaxat, quæ patefacere iubentur, ne aliqui
 multitudine operiant terram, hoc est, hominem, qui ea
 capere nequit, juxta id, quod scripsit Paulus audisse f.
 Carana verba, quæ non interer homini loqui d. Sic negat
 etiam Christus posse discipulos omnia tunc portare e, hoc
 est percipere. Arnobius aquas, quæ flant super montes,
 ait esse baptismatis sanctificationem, & montes, qui sur-
 sum habent cor, stantque in fide recta, non circumduci
 omni vento doctrinæ: ab increpatione Dei fugere, cum fu-
 giunt facta, quæ increpantur à Deo: à voce tonitruum
 formidare, timeo committantur incendium sempiternum,
 & à prohibitis universis sua facia suspendendo,
 ascendere bos montes, quando cogitant regna celorum;
 descendere, quom cogitant quemadmodum actiones in lo-
 cum quem fundavit Dominus, dirigant, ubi ille termi-
 num posuit, & iustitiam non transgredi, & positum termi-
 num non transgreduntur, ut operiant terram, sicut operit
 eam Adam, scilicet cum ex foliis ficinis operuit e,
 atque etiam abscondit. Auditor operis imperfecti f. termi-
 num impositum mari applicat ad eum, quem Deus præ-
 fixit carnali copulæ, ut non transiliat conjugium. Porro
 Gregorius Thaumaturgus etiam hæc locum in se infixit, ne
 slavitas deinceps exundaret, ut re ipsa contentum est,
 evadente mox etiam in arborem proceram baculo, quem
 idcirco Særapia cognomen obtinuit, usurpavit præ-
 sentem locum ut his, qui hoc ab eo percibant, perinde
 ret, Dei solius esse terminis motum aquæ circumscri-
 bere.

Verf. 10.) Qui emittit fontes in convallibus: inter me-
 dium montium petrantibus aquæ.

Verf. 11.) Potabant omnes bestie agri: expectabant
 onagri in siti sua.

Verf. 12.) Super ea volucres cæli habitabunt, de medio
 petrarum dabunt voces.

Quoniam de salis fere aqua locutus fuerat, agit
 modo de dulcibus, ac potabilibus, commendans Dei
 sapientiam & providentiam, ut ex humilioribus terræ
 locis,

Exploratio
 23. 24.
 25. 26.
 27. 28.
 29. 30.
 31. 32.
 33. 34.
 35. 36.
 37. 38.
 39. 40.
 41. 42.
 43. 44.
 45. 46.
 47. 48.
 49. 50.
 51. 52.
 53. 54.
 55. 56.
 57. 58.
 59. 60.
 61. 62.
 63. 64.
 65. 66.
 67. 68.
 69. 70.
 71. 72.
 73. 74.
 75. 76.
 77. 78.
 79. 80.
 81. 82.
 83. 84.
 85. 86.
 87. 88.
 89. 90.
 91. 92.
 93. 94.
 95. 96.
 97. 98.
 99. 100.

1. Gen. 1. 1.
 2. Gen. 1. 2.
 3. Gen. 1. 3.
 4. Gen. 1. 4.
 5. Gen. 1. 5.
 6. Gen. 1. 6.
 7. Gen. 1. 7.
 8. Gen. 1. 8.
 9. Gen. 1. 9.
 10. Gen. 1. 10.
 11. Gen. 1. 11.
 12. Gen. 1. 12.
 13. Gen. 1. 13.
 14. Gen. 1. 14.
 15. Gen. 1. 15.
 16. Gen. 1. 16.
 17. Gen. 1. 17.
 18. Gen. 1. 18.
 19. Gen. 1. 19.
 20. Gen. 1. 20.
 21. Gen. 1. 21.
 22. Gen. 1. 22.
 23. Gen. 1. 23.
 24. Gen. 1. 24.
 25. Gen. 1. 25.
 26. Gen. 1. 26.
 27. Gen. 1. 27.
 28. Gen. 1. 28.
 29. Gen. 1. 29.
 30. Gen. 1. 30.
 31. Gen. 1. 31.
 32. Gen. 1. 32.
 33. Gen. 1. 33.
 34. Gen. 1. 34.
 35. Gen. 1. 35.
 36. Gen. 1. 36.
 37. Gen. 1. 37.
 38. Gen. 1. 38.
 39. Gen. 1. 39.
 40. Gen. 1. 40.
 41. Gen. 1. 41.
 42. Gen. 1. 42.
 43. Gen. 1. 43.
 44. Gen. 1. 44.
 45. Gen. 1. 45.
 46. Gen. 1. 46.
 47. Gen. 1. 47.
 48. Gen. 1. 48.
 49. Gen. 1. 49.
 50. Gen. 1. 50.
 51. Gen. 1. 51.
 52. Gen. 1. 52.
 53. Gen. 1. 53.
 54. Gen. 1. 54.
 55. Gen. 1. 55.
 56. Gen. 1. 56.
 57. Gen. 1. 57.
 58. Gen. 1. 58.
 59. Gen. 1. 59.
 60. Gen. 1. 60.
 61. Gen. 1. 61.
 62. Gen. 1. 62.
 63. Gen. 1. 63.
 64. Gen. 1. 64.
 65. Gen. 1. 65.
 66. Gen. 1. 66.
 67. Gen. 1. 67.
 68. Gen. 1. 68.
 69. Gen. 1. 69.
 70. Gen. 1. 70.
 71. Gen. 1. 71.
 72. Gen. 1. 72.
 73. Gen. 1. 73.
 74. Gen. 1. 74.
 75. Gen. 1. 75.
 76. Gen. 1. 76.
 77. Gen. 1. 77.
 78. Gen. 1. 78.
 79. Gen. 1. 79.
 80. Gen. 1. 80.
 81. Gen. 1. 81.
 82. Gen. 1. 82.
 83. Gen. 1. 83.
 84. Gen. 1. 84.
 85. Gen. 1. 85.
 86. Gen. 1. 86.
 87. Gen. 1. 87.
 88. Gen. 1. 88.
 89. Gen. 1. 89.
 90. Gen. 1. 90.
 91. Gen. 1. 91.
 92. Gen. 1. 92.
 93. Gen. 1. 93.
 94. Gen. 1. 94.
 95. Gen. 1. 95.
 96. Gen. 1. 96.
 97. Gen. 1. 97.
 98. Gen. 1. 98.
 99. Gen. 1. 99.
 100. Gen. 1. 100.

locis, occultisque montium venis, aquarum caturae fontes fecerit; quae jugiter fluent inter montes & inde rediit etiam longius dimanant, per flumina ex fontibus orta. Hinc factum dicit, ut omnis generis animalia, quae in agris degunt, liberam & copiosam bibendi facultatem habeant; ipsi quoque silvestres animae, valde secundum naturam bibundi, & in arenis locis commorantes, qui ut resurgant fatigantque sitim, ad hujusmodi aquas anhelant. Id praeterea consequuntur aër, ut iuxta haec, nimirum & flumina, & montes, ex quibus illa per fontes derivantur, aëris coeli, hoc est, aëris, in quo volitant, habitarent, nempe inter arborum ibi feliciter provenientium ramos, immo & ex montium celsissimis rupibus, modis suavis cantillarent. Celibrant Graeci praefertim Patres, Dei benignitatem erga irracionales quoque animantes, sed ad quemdam quasi luxum, relaxationem, voluptatem; cuncta illis paraverit. Christus ipse provocat nos ad considerandam eandem istam providentiam circa volatilia caeli & Verum de sensibus mysticis postea locorum commodis.

Qui emittit fontes in convallibus. Chaldaice, in fluviis: ubi tamen Nebienus venit, in vallibus; quum Chaldaea vox fluvijs significet, נְבוֹנִים nebanuim sicut Hebraea similis, נְבוֹנִים nebanim. Hoc autem loco alia est, נְבוֹנִים nebanim, significans tum torrentes, tum vallas, sive convallas, per quas defluunt aquae, vel defluere possunt, velut per alveos: & interdum sumitur pro fluminibus, ut sumisite Paraphrasis dixi. Et sic est quoque Latine in libro Ecclesiasticus ubi tamen νεβανίμω Graece, id est, torrentes, & dictum nomen Hebraicum; & redditur alicubi per rivus. Quin & Cajetanus reddidit hoc loco flumina, & Campensis fluvios. Emisso five deducto denotat fontes in flumina, seu fluvijs derivari, quod fit per convallas, sive per alveos, & fossas. Hoc opus fontium, ac fluminum tribut etiam Deo Poeta k;

Adidit & fontes, &agna immensa, lacusque, Fluminaque obliqua cunctis decurva ripis. De horum origine dicitur ad cap. 1. l. Ecclesiasticus, et ferre ex mari, an aliunde. Non dubium, quo quum secretae aquas Deus unum in locum tertia die creationis, per terrae lacubras copia fit eorum diffusa, tuncque plurimi fontes, amaeque diversis in locis manserunt: ea ratione rediit item Deus libavisse fontis aquarum erumpentes dicitur, quasi quodam pondere, ac mensura, ut cuique conveniret regioni dispensando. Exemplo sunt quatuor illa Paradisi flumina n. factis item consilium notiora quibus Danubium, Rhenum, Rhodanum, Dagum, liberum de montibus profusere. Sed est etiam eorum, fontes & fluvijs processu temporis proficere primum coepisse, & novos subinde exoriri ac erumpere, sive ob terrae motum, rinaque quae terrae, qua intercidit aquis via, ut aliorum proinde commentis, novos exiit quærendo: sive quia, denovo terra obdurefcente, fringitur venæ, & scatebrae, ut etiam quætere novum exitum, ac locum cogantur: sive quando silva evelluntur, sic enim quæ arborum alimento ferviebat, fluere incipit aqua; sive alius talibus de causis. Videri potest emittendi verbo, & participio יצא יצאו, a quo יצא יצאו, in sinuaria fontium eruptio, ut loquitur quoque Sapientia, Apollinaris quidem hoc loco h. praefert.

Talis est spiritus spiritus, quæ dicitur spiritus spiritus. Tria Latine maxime tropologia, in convallibus humilium fontes, ac flumina div. gratiae mitti, superque tales regulare spiritum Dei per aquas, qui in Christum tradit, flumina de ventre ejus fluere aquae vivæ, & denique Deum humilibus dare gratiam, quo item pacto vultus abundanter dicitur frumento f. Nec in solens norant esse, ut qui montes sunt, proper sancti Spiritus magnitudinem convallibus sint, proper sui spiritus humilitatem: sicut Paulus monet edicendo, non autem ego & habebat fontem, dicendo, sed gratia Dei mecum f. Sic optimus Augustinus dicitur Profiter magistri sententiam complexus est. Eodem sensum tradit quoque Gregorius, illud afferens praeterea ex alio plamo x. ascensionis in corde suo dispensat in valle lacrymarum: item Bernardus, ad monens, quod fontis ad altiora non ascendit, quam sic locus ejus, unde procedit, & ut patrem rivulus, aggeres autem retinet, & elatae cogitationis dispersamus. Confortemur Filio hominis, non primo homini, quia fontis gratia in cor hominis carnalis, & terreni non ascendit. Possent

Aerium Christus propterea dicit solum convallium, quia deens parentum humilium, & observat Rupertus, non flos in regijs hortis, & montibus eorum, qui describuntur a Matthæo in genealogia. Marin, quum se ancillam respondit paratam, ut in se feret secundum verbum quod Angelus nuncia verat f, sedem gratia in sua preparavit convallibus humilitatis, ut innuit Bernardus. Licet tunc non solis volucris, id est, beatis; sed bestijs quoque terræ, hoc est, hominibus potare de fonte convallium d. & cum descendisset de monte, sequat sunt cum turbato vultu, quasi emisso in convallibus fonte. Hugo predicatio nis accipit fluentia in convallibus emissa humilium Apostolorum, & aliorum Predicatorum, ut hauriant etiam aqua in gaudio de fontibus Salvatoris f. Observat in compositione nominis convallium, geminam charitatem; & in ratione fontium, perennitatem doctrinae nunquam deficientis, utpote ab eo provenientis, qui dat eis, & sapientiam, cui nemo possit resistere, & contradiere g: qui solam habere cisternam, id est, non sufficientem doctrinam, de illa bibere solus debere, non aliis effundere. B. uete: qui fontes, hoc est, uberiorum, part, ut deriventur foras, atque in plateis aquas suas dividere h. Fontes illi duodecim in Elijam, i. typus totidem Apostolorum erant, ut hoc loco notat Agyuanus. Profuxerunt ibi fontes de petra, qui est Christus k. & quidem rubra, propter sanguinis effusionem, tum ante mortem tum aperto ejusdem lavere: Ex rubra namque terra copiosus aquas manare serunt l. Largissime effudit sunt fontes Apostolicæ doctrinae, ita ut omnia populorum nationum biberit m. omnibus omnibus, nec non metallis, auri, argenti, quibus catebant g, & aliis, quæ vitiant, & inficiunt aquas. Utilitas, atque laudabilis eorumdem fontium plane maxima extitit, utpote quod ex montis faucibus l. ex Christis, id est, ex Christo ipso, & radice charitatis f. Eximia quodam frigida refertinguunt autem concupiscentia, & curandis morbis animi percommoda sunt. Amplificari possunt ista ex physiologia, historiarumque naturalium fontium, ad mores transiata, & mycos flosus alios. Illam diligenter collectam comperis in 13. colloquio Simonis Majoli ex his, quæ cancellarius diebus habuit. Ille me praeter alios fontis admiratione defixum tenet in Hibernia Connachia, ceteris perfissimantibus, uni potabilis homini f. Qui dicitur Hieronymus, fontes in convallibus vult Baptisimum esse, communicatum gentibus. Tritum nomen fontis baptismalis.

Inter medium montium pertransibunt aquae. Hieron. ut inter medios montes fluant, ubi nomen omni aquarum, quod licet desit Hebraice, recte suppletur est. Chaldaice, qui emittit fontes in fluvijs, qui inter montes comment. Inducitur origo fontium ex montibus, unde defluunt in vallas interiectas inter ipsos, & inde nimirum longius per derivatos fluvijs. Aperiunt, ait Deus z, in superis collibus flumina, & in medio camporum fontes: ponam de seris in agna aquarum, & certam involam in rivis aquarum. Est fere in montium cavernis aeris frigidi copia maxima, & ex pluvijs collata inter se aqua, ut proinde semper collatur mentur, illicque perpetuo decidant nubes Hinc fontis exiunt, qui temporis progressu nascuntur: quoniam ipsi mundi exordio aliquos & fontes, & fluvijs tuis f. jam antea ut certum posui. Perfracta ac collata f. connectat de uliginoso solo, & latentibus fontibus, unde coepta erui queunt homo. Sed quæ subter vocat, Hispania, ad huc lyceus homines ut abditas cavernas profundissime venas aquarum, ac metallorum in terra visceribus immo & quæ animalium conregant visceribus, & sua sarcophagi sit cada vera, & conditas alia in terra terram f. sursus, hoc itaque, hominum genus memini alio loco nihil suspensum esse affirmavisse. Id confirmo, si candurum rerum istarum illis visis indefinitè concedatur, maxime quoad deo densum corpus intercipit, vel oculis diffusissimam transmittit partia debet. Dæmoniacam operam, partemque interveniētem non dubito. Leges nostras, Delictum u, & Conimbricenses x. Vulgares senes, indicelave ad explorandum ubi aqua subint, quod faciunt Aquileges, sunt jancus, vel arundo, rana multum alicui loco incubans ante Solis exortum nebulosa exhalatio perennis longius inveniunt apparet: si fere terrae humidiorē observet locum, tum quum sereventissimus aestus, dieique horæ ardentissima sunt. Ad Vitruvium y, Pliniumque z. Mytologia

Mytologia similis tradit prioris membro. Addi possunt cum Hugone, Testamentum duo, de quibus fontes emittunt prædicationis. Vel aquas gratia divina inter ita ut nec vis, nec pluvia super maledictos illos descendat a. Augusti, alioque, monito, apud Predicatores magnos, qui de humilitatis convallibus aquas veritatis emittant; nihil quasi ex vero abundantia nihil sibi acerbant, nihil quasi proprium vendicent; sed si communis, & media emanatio spiritualium fuentium: non sit etiam de verum pax consensus, & societas charitatis faciat unum, & commune, quod profuit. Putatus Hier. mones intelligit Ecclesiasticus, inter quarum medium pertrahant aquæ, aut lavacri, aut Doctoris, irrogando donec coelestibus populum.

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

Mytologia similis tradit prioris membro. Addi possunt cum Hugone, Testamentum duo, de quibus fontes emittunt prædicationis. Vel aquas gratia divina inter ita ut nec vis, nec pluvia super maledictos illos descendat a. Augusti, alioque, monito, apud Predicatores magnos, qui de humilitatis convallibus aquas veritatis emittant; nihil quasi ex vero abundantia nihil sibi acerbant, nihil quasi proprium vendicent; sed si communis, & media emanatio spiritualium fuentium: non sit etiam de verum pax consensus, & societas charitatis faciat unum, & commune, quod profuit. Putatus Hier. mones intelligit Ecclesiasticus, inter quarum medium pertrahant aquæ, aut lavacri, aut Doctoris, irrogando donec coelestibus populum.

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

Caput domari possit, & ad imitationem, ut Varro fecerit, adhiberi. Meminit & Augusti Ecclesiasticus h. leonem imprimis insectari venando in cretore onagrum. Atque ex aliis divinarum litterarum colligunt locis, liberibus vagatur: ardet libidine cruditi famelicus, & occupat deficitur, vel etiā quum sitim, utpote calidas, & siccas tantum regiones Africae, Asiae, incolemus, ac prælerum Arabiae, tum in monte, qui Capadocia in Cilicia dicitur, vel in Phrygia & Lyconia q, & in monte, qui Naris regnum distinguit a Malabar, i. passu vivens

herbarum a, quam praeterea sitim provocat iudicis per
 horas diei si gulas, nocturno equinoctio verno, cum si-
 mul pedibus terram terit, ac sedit tesse sidore b, quod
 malum alij orygi, aut cynoccephalo conguere. Ex eadem
 onagrorum sicuti ora fabula cum irrisione Judaeorum, ac
 postea Christianorum, perinde ac si non fabula, sed histo-
 ria esset, veraq; narratio, quam literis prodiderunt, Pla-
 tarchus e. atq; Tacitus d, & consuraverunt Josephus f,
 Tertullus, Mjunctus, Moylen in deserto, quum pra aqua
 inopia populus haud procul exiitio, totis campis procu-
 bulis, conjecluram ex herbido solo, ad quod grex a fino-
 rum agrillum concesserit, fecisse, laeas ibi aquas late-
 re, quas etiam aperuerit, ea vero deinceps de causa cum
 animum coluisse, sicut & porcum sementis ac orationis
 doctorem, sed & idcirco a lepore temperasse, quod colo-
 re, auribus, oculis supplicibus tribulatisq; mire animam
 referat. Quae item de re Petrus Crinitus h. An vero etiam
 consentit cum sicuti asinina, quam ejusdem animalis man-
 dibula molari dente, Samsoni sicuti enecto elicitur Deus
 i, quum i? Id quidem putat Pinena k, sed assentior Serario
 l, communis, domesticiq; asini, qui מן עמור appellat-
 ur, mandibulum fuisse. An similis istius, ingluvies pi-
 scis est, cui nomen est asino, cognomen in parva dicitur
 quod a communi ventris consuetudine dicitur, habens
 illum in corde? Typus quidem ipse Clementi m Alexan-
 drino videtur eorum, quorum Apollonius n veotrem Deu
 esse asinat & quibus ingenita eidem animali stoliditas,
 ignaviaq; conjuncta solent esse: nec non & fruges contum-
 ac, & devalent. Sed cave onagrum bene unguatim,
 alacrem, bono moderatoq; corpore, venustum, curiofum
 ac velocem instar venti, pluriq; quam equas o argenti,
 plumbeo coloris, ut eum describit Oppianus p, cum
 onagro confundas lndico, ut ex Volaterrano q. Gilius r
 de illo scribit. In Unicoenem potius conveniunt, quae
 asert. Non etiam idem dicitur & mior, & Cyrtillus ta-
 men in Oiae r videtur sentire, de qua voce simul cum
 aserta dicitur, egi psalmo s, ubi dicitur Latine spon-
 laris verus. Non denique cum alee. Legatur praeter
 indicatus Solinus t, & Julius Caesar Scaliger u, Pinena x
 nobis, ex quo mutatur sumus nonnulla, Hier. y, Conra-
 dus Gelucius z, tamen damnae Religiosis Auctor,
 Petrus i Viduus, Albertus o Oppianus versus sunt hi,
 Ego in istis montibus in deserto
 Ego in istis montibus in deserto
 Oportet quod ad istos montes in deserto
 Oportet quod ad istos montes in deserto
 Ad rem sic maxime sit, quam volent Propheeta signifi-
 cat, onagros aquis fontibus eximere, nec enim nisi limpi-
 dis puris delectantur. Unde falli eos necesse est, qui be-
 neficio ventorum sine aquis vivere scribunt. Esti verum
 est, atq; in cum aliis animalibus commune, ut ob neces-
 sitatem, ac inopiam aquae, aetem frigidum, aut maleve-
 riant capient. Hoc unum Jeremias a voluit, scribens,
 quod onagri steterunt in rupibus, & traxerunt ventum quasi
 araneos, desererunt oculi eorum, quia non erat herba, Sti-
 bundos denum onagros magis sicut, illos, praeterquam quos
 Job b in Arabia sua indicat in terra saluensis habitare,
 quoniam libenter velci videntur pabulifilio, ut malvis
 saluginosus. Quamvis indidicrimur, uti Oppianus
 scribit apud Eliam u, ex Gili additione, pabul herba-
 rum, quas abunde fundit terra. Quod addit Cajetanus,
 onagros tamen valde siccant, horere pedem ponere etia
 in minimo aquae rivulo in quod fert ut sitim non exting-
 uant, nisi invenerint indeque, tuta meq; aquam, in qua sic-
 copepe possunt bibere. & idcirco dicit frangere velut de-
 siccans pabulum aquae: illam, inquam, proprietatem
 apud nullum alium legit, nec in seangeni vel vis ea
 inest, ut liquet ex dictis. Non item vidi, qui diceret, quod
 Castore, & Haimo, onagros adeo fatuos esse, ut licet si-
 tiant, visa tamen aqua, differant sitim: nec quod Aquinas
 d, diu tolerare famem & sitim: nec quod adhuc Hugo
 & Dionysius non bibere ex fontibus & fluvij, sed ex pta-
 re quotiq; pluat. Expectatio ista non dilatationem, sed ve-
 hemens desiderium importat. Quare nec juxta mysticum
 sensum satis apte Judaei dicuntur expectare in siti, quod
 conversionem differant utque ad mundi finem.
 Ex hac omni onagrorum Physiologia non erit difficile
 mysticos elicere sentus, quos parim quoque atrigimus
 membro praecedente, ubi de Judaeis, ac Gentibus deque
 cunctis generis hominibus: & juxta varias istius animalis
 qualitates nunc de diis, nunc interpretari possumus de
 improbis. Prae ceteris Augulf. diligenter ac leganter de-

Amonstrat doctrinam Evangelicam & sacram, tam salu-
 brem, namq; vitalem esse, ut pro capacitate utentium ne-
 minem vix dimittere exortem, & si ve parvulus, & me-
 gnos, si ve infirmos, si ve fortes habere in eam unde alantur,
 unde fiantur, & leporem parvum, & onagrum magnum
 inter quos, seu inter leporem, & domesticum etiam asinu
 similitudinem formae Plutarcho observat, inde bi-
 bere, sed quemque in sitim suam. Offendit hac in re dis-
 ferre doctrinam profanam Ciceronis, Platonis, aliorum,
 ut pauci adiant illuc aspirare, & accedere, bibere: pial-
 mum, & similes scripturas etiam pueros audire, delecta-
 re, etiam imperitos accedere ad bibendum, & iatri, ac
 ructare, & accommodata singulis praestare documenta.
 Chrysolomus onagros in partem bonam accipit pro iis,
 qui peccati facinram non gestant, & spiritum suum aqua-
 rum siti laborant, atque huc spectare verba Job e, quis
 dimisit onagrum liberum, & vincula ejus qui solvit? Quae
 recens Auctor, square animalia aquatilia & pennige-
 ra, & quae aerea, & portatione hic excluda sint. Respon-
 det, quod Angelos sanctos & cadocedones pennigera
 designant, in ius jam statum firmiter constitutos, quos
 homines omnem aetatem in flagitiis traduentes, nec ad
 beatitudinis aquas aspirantes, nec conseq; Dei gratiam
 merentes. Vel quae denotant & superbotilibus aquis
 indignos. Atqui de pennigeris mox mentio erit, & vita
 sunt quoque in lincro Petri volatilia, cum quadrupedi-
 bus & serpentibus. Quum de siti, potu, aquis agitur,
 frustra mentio animalium fieret, aquis immerlorum. Quo
 prima verba Cantici, & scilicet me osculo oris sui, exponi
 posse dicit, bibit me, seu bibit amor meus, & innui vo-
 tum incarnationis, ut per eam Verbum nostram natu-
 ram veluti fugat, & in carne carneum calce bibat vel, po-
 tum dabit, datur mihi amor meus, praebendo calicem suum
 & ego non abhorreo nec a pietate, nec ab Hebraeo
 verbo מן שׁי fit aliter scribitur ac proferatur, & ab alia
 radice dicitur. Ut nunc exat, מן שׁי significat, & מן שׁי
 nascitur, osculari, aut exudari est, sicut in psalmo a. b, ubi
 legitur, apprehendit discipulum suum, & in psalmo b, quod
 in hoc ipso nostro versu habemus, est bibere, aut potum da-
 re in hiphil. Possimus huc etiam accedere Eliam i ex
 translatione LXX, qui quod Hebraice ac Latine legitur
 primo tempore alleviata est terra Zabulon, reddunt, & r
 pabulorum raxu su, hoc primum cito bibe. Hieron. k autem
 Basilus, Cyrilus, Procopius l, Eusebius m, Ter-
 tullianus n, interpretantur de primo signa in Chana
 Galilee o, Ambrosius p de bibendo Christo, seu do-
 ctina ejus, & Evangelica.
 Super ea volucres caeli habitant. Hier. morantur.
 Alii, juxta illud, aut supra, & vel fluvij, vel fontes, vel
 montes. Quidam, supra, ac flumina. Amplius postsumus
 omnia, simulque aquas, ut supra ea, quod ait Hugo, sit
 idem, quod supra brachia, praesertim per pronomen neu-
 trum ed, & dicitur ut nemo volucres caeli, Hebraice מן
 שׁי, singulari numero collectivo dicuntur habitare,
 id est, habitare solita juxta, seu prope fontes flumina,
 aquas ipsas frequentando potus causa, & in arboribus
 prope aquas illas plantatis nidulando, five commorando
 vel super, ac supra montes ipsos degere, similiter ubi ar-
 borum plantatae sint, quos; alluunt aquis. Pronomen af-
 fixum, Hebraicum masculini generis in מן שׁי habebat,
 referre potest fenes & convales, alias fluvij & montes,
 que nominibus Hebraicis masculini quoque sunt generis. Pio
 neutro, quo caret, usurpat Hebraei femininum genus,
 ut credi possit Hier. legitis מן שׁי habebat per תו suu
 finale. Non est sermo de folijs avibus aquaticis, stagna, lo-
 culis incolectibus, vel fluvij amantibus, & maria; sed
 in universon de cunctis, quibus ad fontes, flumina,
 & quaslibet portabiles aquas dum situnt, confugiendum est.
 Procreatio volatiliu ex aquis exititio procedit in Ge-
 nese q, simul cum productione picium, videlicet horum
 ex caelatore, illorum ex tenore aqua, qui dicit potest aer
 nebulosus, aut una concurrente lura materia, seu terra
 ad oram, superve aquarum luperficiem delabente & ae-
 re, igneque interveniente. Constat complura genera volu-
 crum natate, ut pates, magna; similitudo est inter volu-
 crum avium & natatum picium: quoniam ambobus ge-
 neribus affiguntur caudae, pennae, seu pinnulae, quasque
 alarum remigia, & ille aerem incidunt, hi secant aquam:
 & aqua partim inferius in aqua labitur pro natantibus,
 partim pro volantibus in aura stabili erigitur: & ipsamet
 duo media elementa cognatione naturae cohaerent, ob
 humorem, mollitiem, permeabilitatem, pelluciditatem mobi-

mobilitatem, & caret utraque species animalis auribus
 vesica, mambis exportat, lacte. Argumento etiam est,
 quod, ut observat Augulf. a. memoria, supra editores
 montes ut supra Olympum, ubi prior & rarior aer exi-
 tit, nullae volat aves, utpote, quod a caelatore sustineri
 debeant. De montibus videntur interpretari Aug. Pro-
 pheta qui Graece neutro genere vocatur spn. Quo pacto
 Interpretes retinuerit species idem in pronome, sicut
 in libro Sapientiae b Spiritus Domini replevit orbem terrarum,
 & hoc, & hoc nemp; spiritu rō pnyca: cujus alia sunt
 exempla, ut ibi docui. Castore, explicat de convallibus
 & aquis irriguis: Haimo de montibus & aquis, Beda de
 montibus, convallibus, campis. Euthymius ac Nicephorus
 referre videntur ad d'ara, quae genere item neutro
 significant aquas. Fortes in malculino & pnyca in femi-
 nino: qapayit quoq; in illo genere, Convallies in isto, po-
 tuerunt pronome neutro, juxta lyntaxin Graecam, La-
 tinamq; copulari. In Plalero vetere, & apud Augulf. &
 Propter super illos volatilia caeli habitant, quod de
 montibus, ut dixi, exponunt. Non videtur autem apta
 expositio Remigij, super ea, id est, praer ea, nemp; praer
 onagros, & bellias agri. Quod tamen etiam non dis-
 plicet Brunoni Carthus. & Faber literaliter quoq; super
 ea, explicat de omnibus praecedentibus, nominando ona-
 gros & bestias. Mylicae Latini per volatilia super montes
 habitantia designari volunt animas spirituales, quibus
 pabul fit, & requies in Apollis praedicatoribus. Doctores
 hinc, ut ab eis non aberrant & inveniunt in eis petras
 hoc est, firmamenta quaedam praceptorum, quoniam si-
 cut una illa petra Christus i Verbum Dei, sic multa ver-
 ba Dei, multa petrae, de quarum medio, (quod sequenti
 contineat membro) dant vitam mem, & illis ionantibus
 respondent, & resiliunt petrae, cum disputationibus con-
 tonant testimonia scripturarum. Exatq; persequitur Au-
 gust. hanc topologiam mixtam allegoriam, obiectans in
 sacrificio illo Abrahae, in quo erat Aries, Vacca, Capra,
 Turtur, Columba, has avesc nec divitas fuisse, nec
 de earum arate quidquam exprefsum, sicut de arate ac
 divisione aliorum; & quoniam spirituales aeterna meditantur
 & transgreduntur desiderio & intellectu omnia
 temporalia: praeterea de omnibus judicant, & a nemi-
 ne judicantur; nec dividuntur in haereses & schismata
 sicut contigit arietis propositos Ecclesiae denotanti Vac-
 cae, quem Judaeorum trahentium jugum legis; Caprae
 Ecclesiam de Gentibus, quae liberis salubus insulta-
 bant, & amaro palebantur oleastro; omnes autem
 trini sunt, id est, in tertio tempore gratiae.
 De voce canens opinio communis est, praer Euthym. d
 & qui perpetuo hunc transcribit, Nicephorus, de aquis
 quae cum impetu, ac strepitu exeunt de petris, & ita vi
 quodam fultro animalia ad potum vocare videntur, ip-
 sosq; homines ad cantum, & divinas laudes movere, quum
 admirandum omnino videretur, quod ex aridissimis pet-
 ris natura humifluda, humidat se licet tam copiose, ac
 perpetuo profuat. Erat fortassis quum veniatur in mentem
 onagri vadentes ac rugientes in petris adferre quoniam ha-
 bebant herbam e, vel atrabant ventum amoris sui f, & des-
 cendit eis caeli, dum stant in rupibus, ob defectum herbis g
 & aq;e. Non desinitur specie omni probabilitatis haec
 expositio, cujus Auctorem nullum reperit: nec mihi ta-
 men alia praer comminens probatur. Hebraeorum no-
 men מן שׁי hophaim illa significat, quae retuli ex trans-
 latione Hier. aliorumq; Hebraicorum. Richardus Can-
 onianus arbitrat LXX, hoc loco, sicut & in aliis non
 paucis, quorum profert exempra nonnulla, Spiritus S.
 auctoritate paullulum recessit ab Hebraica lectione,
 propter sentus mysticos. Citat etiam Augulf. h hoc in ge-
 nere de illis interpretibus admontent m. Bellarmus non-
 roger existimat, ac legitis LXX. מן שׁי hophaim, quod
 Lorini in Psal. Tom. III.

Anomen petras praedixit ac rupe valeat, unde nomen Petri
 Capbas aut potius senium reipexisse, non verba quia vo-
 lueris inter frontes quidem, ramolis arborum, sed in
 rupibus & petris montium nidulos ponunt: ut proinde
 utrumq; sit verum & quod ex mediis frondibus, & quod
 ex mediis petris cantus volus edant. Si retineatur vox
 Hebraea ut modo est, ut & eadem lingua esse voces, ite-
 rat: est elegans paronomasia in מן שׁי hoph, & dicta voce
 Suspicatur M. Ant. Muretus in marginali notatione
 quam suamet manu, sicut & alias ad alia brevitalia sui
 loca, quod quum reliqua ejusdem bibliotheca in Romano
 collegio nostro habemus, adscripsit ad psalmum istum, qui
 tertius est officii matutinalis Pentecostes, pro spiritu le-
 gendum forsitan מן שׁי, quod nomen significat sicut ob
 latitudinem & expansionem. Aegre locum do suspitioni-
 bus, praerterim quod facile tueri potum traditam velg
 lectionem. Quod autem praer ad garritum & cantum
 avium, quas ocinas etiam, & aliquas loquaculas vocant
 five unius modi ac immutabilem edant sonum, five alie-
 nam imitentur: idque aut ex se le tuapte natura, aut exer-
 citio adhibito, Poeta in carmine de Philomela, quod
 Bovidii operibus insertum est, varias cantum formas e-
 numerat, modiq; Ait parum tinnitare: ac redum mti-
 lare: turdum trutillare: sturnum pifitare, perdicem ca-
 cabare: anterem gratitare, drostram palara lonam, tur-
 turem & columbam genere: palumbem plausitare: zana-
 tem tinnitare: graecum gretere: Cygnum dencrare, accipit-
 rem pipare: milvum lipere, gallum ducrare: gallinam
 gracillare, pavonem pupillare: hirundinem trinare, a lio
 trutillare, laquilam clangere, vulturem pulpare: corviam
 crocitare: graeculum fignulare, ciconiam glotorare, palle-
 rem pipite, cuculum cuculare: cicadam frintrire: apem,
 quae tamen proprie avis non est, bomblare, bubonem
 bubulare, strigem, & vespertilionem stridere, noctuam
 cucubare, ululam ululare, butionem butire, regulum,
 meropem, proquem zinzulare. Eadem de re Tho-
 mas Rhadius legendus, & quae de harmonico musico-
 quoque concenra luitat Pinus k, Elianus est Chiracra
 que volucris Indice scribit, cui nomen thotum. Abut quo-
 que avium cantus in proverbium, ita ut poeta Theocri-
 tus cognominaret pascua orbibus miferum aves. Ceterum
 protocari aves ad concinendum sonitum, fluminum
 ve opportunitate, praer ex orientiam cecinit quoq;
 Virg. m, de Tyberino flumine agens.
 In mare praerempt, varia circumspice, (supraque
 Assueti ripis volucres o fluminis alio
 Erbera multebant cantu, lucoque volabant.
 Similiter prior dixerat Homerus de antro Calyplionis.
 Erra di r' apides ramosi p'ri iud'oro
 Σάωνες ῥοκίς τε, τρυβλάσσοι τε χορδοί.
 Ενδύας εἶσαν τε δαλασσαι ἕρρα μεχοντα.
 Hic volucres habitant ripae, atque ingentibus alii
 Bubone, accipitresq; & longo gutture corvix
 Aegoreae, quibus est mos vitam ducere in undis.
 Frequentiores & gratiores ac luaviores.
 n Masurini volucrum sub culmine cantus, n Virg. b.
 Denique, o Garrula per ramos avis obrepit.
 In parte nonnulla beatitudinis in intulsi Fortunatis, Ely-
 silve campis ponebant veteres, avicularum immortalis-
 utq; & usq; liquidissimos cantus, tenui guttore fuos, ad in-
 timos audientium sensus incredibili voluptate permulcendos
 Et memini legere pium nescio quem anachoretam dulci
 volucris harmonia intentum plurimos annos sic in
 ocio traduxisse, tanquam in pragultu felicitatis. De
 mystico sensu vix est, quod addatur ad ea, quae priore di-
 ta sunt membro, nimirum de medio petrarum dare voces,
 qui sermone tuos confirmant scripturarum sanctarum,
 quae solidissime sunt, auctoritate. Quibus neglectis, me-
 rito Aug. reprehendit, qui Placonem, Ciceronem, Py-
 thagoram, simileque in sermonebus, quos habent de re-
 bus Ecclesiasticis, importunde ac putide crepant. (Modo
 si dicam vobis, ait, credite, hoc enim dixit Cicero,
 hoc dixit Plato, hoc dixit Pythagoras, quos vestrum
 non irridebit me i. &c.) Hugo etiam accommodat ad
 spirituales, qui hortentur alios de medio petrarum dicit,
 & auster vix luce, suggerendo per multas tribulatio-
 nes intrandum in regnum caelorum p: anguliam est por-
 tam & arctam viam, quae ducit ad vitam q: Si primum a do-
 no Dei, & a iustis incipit iudicium Dei, quem credendum
 sic fore sinit eorum, qui non credunt r. Refert praeterea
 Pp 2 Hugo

Sensu mystici.

Sensu ac accommodati.

Varie formae & modum cantuum avium.

Virg. b. in ebor, p. 422.

Virg. b. in ebor, p. 422.

Virg. b. in ebor, p. 422.

Sensu mystici.

Sensu ac accommodati.

